Rubinsteinille tuovat onnea hevoset ja Wagner

Taiteilijat, — muusikot, maalarit, näyttelijät — oman alansa virtuoosit ovat usein syrjäänvetäytyviä ja harvapuheisia seurassa. Sen sijaan Artur Rubinstein on sekä maailmanmaineen omaava pianisti että viehättävä seuraihminen. Meillä on täällä Suomessa ollut tilaisuus useita kortoja nauttia hänen taiteestaan. Parhaillaankin hän vierailee maassamme. Meillä on ollut tilaisuus nauttia hänen taiteestaan konserttisalissa ja tutustua häneen salonkien henkevänä pakinoitsijana. Hänellä on eloisa tapa kertoa vaeltajanelämänsä tapahtumista. Totta ja kaskuja vaihdellen.

Kerran kun hän oleskeli Deauvillessä suurten kilpa-ajojen aikaan, jolloin hippos-suvun parhaimmisto kokoontuu sinne, samoin kuin koko maailman hevosintoiijat ja kilpailujen osanottajien kuuluisat omistajat, hän tapasi vanhan ystävänsä, kirjailija ja sanomalehtimies Bauerin ja veresti hänen seurassaan nuoruudenmuistojaan. Luonnollisestikin puhuttiin hevosista. Rubinstein on peluri tai on ainakin ollut. Eikä hän kielläkään mieltymystään uhkapelin jännitykseen. Hän rakastaa pelin kiihkeyttä, niiden silmänräpäysten viehätystä, jotka tekevät pelurista voittajan — tai hävinneen . . . Hänen mielestään kilpa-ajot ovat liian hitaita. "Ajattelepas", sanoi hän ystävälleen, "ennen saatoin arvata voittajan, kun näin hevoset. Minä vaistosin niissä samaa levottomuutta ja hermostuneisuutta, jota itse tunsin, kun minun piti esiintyä konsertissa. Hevosten ja minun välilläni vallitsi ihmeellinen yhteenkuuluvaisuuden tunne, mikä aiheutti sen, että valitsin oikean hevosen — ja voitin . . . tuntematta lainkaan hevosen ominaisuuksia."

Hevosista ja totalisaattorissa saavutetusta menestyksestä johtui Rubinstein puhumaan eräistä toisenlaatuisista onnenpotkuista. Deauvillen kilpa-ajoista Bayreuthin juhlanäytäntöihin. "Kuinka ihailenkaan Wagneria. Kerran kauan sitten matkustimme, ystäväni viulutaiteilija Kolechanski ja minä Bayrethiin ilman rahaa — todellakin tyystin ilman . . . Karlsdadissa

annoimme sonaatti-illan ja olin kyllin röyhkeä määrätäkseni kahden ensimmäisen rivin paikkojen hinnaksi 100 frangia kappaleelta, mikä oli hirmuinen summa siihen aikaan. Ne myytiin loppuun ja niiden avulla koko konsertti tuli kannattavaksi, vaikka kaikki halvat paikat jäivät tyhjiksi. Me olimme pelastuneet pulasta — matkalla Bayreuthiin. Mutta meillä ei ollut lippuja. Kolechanski onnistui saamaan yhden, mutta kuinka minun kävisi? Asetuin jonossa niiden taakse, jotka olivat etukäteen varanneet lippunsa. Odotin ihmettä vastoin kaikkea järkeä. Näytin hyvin surulliselta ja kun olen sennäköinen, voin saada vaikka poliisin itkemään. Ja todellakin, niin tapahtuikin, tai ainakin melkein... Muuan poliisikonstaapeli lähestyi, katseli minua ja kuiskasi korvaani: "Te kai toivotte saavanne lipun, kaikki on myyty . . . mutta yksi on varastettu ja se on poliisilaitoksella. Menkää sinne ja lunastakaa se kuittia vastaan. "Minä kiiruhdin matkaan ja palasin lippu mukanani — mutta liian myöhään, ovet oli jo suljettu ja Tristan alkanut . . . "Jos tyydytte seisomaan, ja vieläpä liikahtamatta, voitte päästä sisälle, mutta olkaa aivan hiljaa", sanoi paikannäyttäjä. Tristanin ensimmäisessä näytöksessä ei ole kysymys viidestä minuutista, mutta minä olin autuas.

Heti sen jälkeen sattui jälleen uusi ihme: nuorella naisella, jota ihailin kovin, ei ollut lippua erääseen toiseen näytökseen. Yritin turhaan hankkia hänelle sellaista. Silloin tulee tuntematon mies luokseni ja kuiskaa minulle: "Kysykää Otto F:n lippua. Hän on Wagnerin perheen ystäviä ja hän on sairastunut. Hän ei pääse tulemaan . . ."

Rubinstein hymyilee: "Näettehän, minulla on välistä onnea — hevosten ja Wagnerin suhteen . . ."

Marguerite.